

Lära sig mer om energi? Knappast något som står högst på elevernas önskelista. Kanske inte heller på lärarnas. Utvärderingar visar att svenska elever vet alldeles för lite om energifrågor. Ändå är framtidens energiförsörjning en ödesfråga. Det räcker med att nämna de globala klimatförändringarna för att alla ska inse det.

Men hur levandegör vi kunskap om energi? Vad krävs för att väcka elevernas intresse och lust att lära mer?

Nu finns en ny och spännande möjlighet att ta upp energifrågor i undervisningen. Här kopplas energifrågorna samman med elevernas framtid. Hur vill de bo? Hur kommer de att resa? Kan de hushålla mer med energin? Vad krävs i så fall?

Det här är några av de frågor du och dina elever möter i storylinen Framtidens boende. Det är en gestaltande berättelse, i vilken klassrummet förvandlas till ett bostadsområde, som eleverna planerar och bygger. Här gäller det alltså att ge sig i kast med byggande, energiförbrukning, transporter och olika intressegruppers önskemål.

Storyline är ingen nyhet, utan en väl etablerad pedagogisk metod med rötter i Skottland. Till storylinen Framtidens boende finns en lärarmanual som tydligt åskådliggör hur metoden fungerar. Framtidens boende har med framgång testats på skolor i Västra Götaland.

Framtidens boende

Här visas – i starkt förkortad version – några episoder som ingår i Framtidens boende. Till varje episod finns konkreta förslag på uppgifter och aktiviteter som redovisas i manualen.

1. Deltagarna

Eleverna skapar de karaktärer som ger storylinen liv och är utgångspunkt för det fortsatta arbetet.

2. Boendet

Eleverna skapar platsen där storylinen ska utspela sig – bostadsområdet. Varje grupp tillverkar sin bostad, där särskild vikt läggs vid energiförbrukning.

3. Bostadsområdet

Människorna i bostadsområdet knyts samman till en helhet – där varje individs beslut påverkar andra och det omgivande samhället. Vad finns det för gemensamma behov? Vad krävs för att kunna leva ett gott liv i området?

4. Arbetsliv och skola

Vad arbetar invånarna med och hur kommer de till jobbet? Hur sker resor till och från skolan? Kan transporter ske på ett mer miljövänligt sätt? Eleverna får diskutera och förhandla sig fram till olika alternativ och göra ekonomiska och miljömässiga beräkningar.

7. Strömavbrottet

Klassrummet mörkläggs – vilket symboliserar strömavbrott i hela bostadsområdet. Vilka konsekvenser får det? Hur kan sårbarheten minska? Detta leder till diskussioner och uppgifter som kräver kunskapsinhämtning.

6. Energifrågorna

Här fördjupas olika frågeställningar och problem som har med energianvändningen att göra. Jämförelser kan göras med liknande bostadsområden och olika alternativa energikällor kan undersökas. Eleverna arbetar enskilt eller i grupp med olika fördjupningsuppgifter.

5. Händelser

Här kan elever och/eller lärare fritt välja vad som ska hända i bostadsområdet. Kanske vill de planera en gemensam bilpool, bygga en modell av ett vindkraftverk eller göra energiberäkningar. Här är det alltså fritt fram för lokala variationer – utifrån de behov som finns och vilka ämnen som ingår i storylinen.

8. Marknadsföring

Detta avsnitt kan löpa parallellt med andra – när det uppstår behov av att informera invånarna i bostadsområdet. Kanske behövs det en broschyr om effektivare energianvändning i hushållen, en logotype för bostadsområdet eller ett radioinslag om den gemensamma bilpoolen.

9. Tidningen

I storylinens manual finns en tidningsmall som kan fyllas med texter och bilder allt eftersom arbetet fortskrider. Eleverna får träna på att planera innehåll, göra intervjuer och skriva artiklar.

10. Utställningen

Inför invigningen av bostadsområdet görs en utställning som byggs upp av det material som eleverna producerat under arbetet med Framtidens boende.

11. Invigningen

En ordentlig avslutning är viktig när man arbetar med en storyline. Det hela avslutas med att bostadsområdet invigs och utställningen visas. Till invigningen kan föräldrar och andra intresserade bjudas in.

Vad lär sig eleverna? I Framtidens boende får eleverna möjlighet att arbeta med bland:

- Miljöfrågor • Förnyelsebara energikällor • Drama • Energislag (energiomvandlingar och energiformer, energi och effekt) • Argumentation • Miljökonsekvensanalyser • Muntlig framställning • Kartkunskap • Tekniska beskrivningar • Marknadsföring • Musik • Huskonstruktion och funktion
- Att utföra och förstå experiment • Att tolka faktatexter • Matematik (area, procent, skala, kalkyler, diagram)

Detta är en storyline

Storyline är en pedagogisk metod som utgår från en berättelse som elever och lärare gestaltar i klassrummet. Utgångspunkten är en tydlig ramhandling där vissa karaktärer, episoder och uppgifter är givna på förhand. Eleverna får olika karaktärer som de kan identifiera sig med. Dessa blir utgångspunkt för diskussioner och uppgifter under resans gång.

Utifrån storylinens ramhandling byggs undervisningen upp kring olika episoder, där eleverna ställs inför uppgifter, som de löser enskilt eller i grupp. Redovisningar sker skriftligt eller muntligt och i form av att eleverna tillverkar egna modeller, ritningar och bilder.

Storylinen Framtidens boende är planerad för cirka fem veckor och bygger på att flera ämnen samverkar – och att den mesta undervisningstiden inom dessa ämnen ägnas åt att genomföra storylinen.

Berättelsen kräver att kunskap från olika ämnesområden kombineras. Det hjälper eleverna att se sammanhang och vad de ska ha olika kunskaper till. Karaktärerna skapar engagemang och spänning.

Storylinemetoden har en tydlig och väl genomtänkt grundstruktur som förutsätter aktiv kunskapsinhämtning. Det är alltså en metod som kräver en hel del – men många lärare som prövat metoden kan vittna om såväl ökad motivation som effektivare inläring.

Vad krävs av dig som lärare för att våga testa?

Framtidens boende har en tydlig manual som underlättar både planering och genomförande. En förutsättning är dock att ni är några lärare som samarbetar. I Framtidens boende kan till exempel SO, NO, svenska, matematik och bild samarbeta, men även teknik, engelska andra främmande språk kan ingå.

Storylinen kan anpassas till era förutsättningar. Ni kan påverka vilka ämnen som ska ingå, storylinens längd och vilka episoder ni ska arbeta med.

Slutligen krävs engagemang och vilja att pröva något nytt i undervisningen.

Några röster om Framtidens boende

"Ett nöje som man lärde sig mycket av"
(Elev)

"Bra att lära sig samarbete. Att tänka till, lära sig om energi." (Elev)

"Det var annorlunda. Man fick göra omväxlande saker, inte bara läsa böcker"
(Elev)

"Det är ett annat sätt att lära sig på. Fastnar bättre utan att man tänker på det." (Elev)

"Jag har aldrig sett alla så engagerade"
(Lärare)

Från utvärderingarna i sju klasser som läsåret 2004/05 genomfört Framtidens boende.

Här får du veta mer

Om framtidens boende

På Konsument Göteborgs hemsida www.konsument.goteborg.se under länken energirådgivning kan du ladda ner hela storylinen Framtidens boende. Bor du i Västra Götaland vänder du dig till Konsument Göteborgs energirådgivning för tips och råd. Bor du utanför Västra Götaland, vänd dig till Energimyndigheten, www.stem.se, som lotsar dig vidare.

Om Storyline som pedagogisk metod

På www.storyline.se, där metoden beskrivs mer detaljerat.

Om hur storylinen Framtidens boende kan fungera i praktiken

Framtidens boende har genomförts på sju skolor i Västra Götaland. Konsument Göteborgs energirådgivning kan ge ytterligare information.

Framtidens boende är framställt på uppdrag av Konsument Göteborg i samarbete med Ylva Lundin, konsult i storyline.

Konsument Göteborg
Box 11 364, 404 28 Göteborg • Besöksadress: Postgatan 16
Telefon 031-61 15 15 • Fax 031 --13 10 43
info@konsument.goteborg.se • www.konsument.goteborg.se

Göteborgs Stad
Konsument Göteborg

Framtidens boende

En storyline om energi för elever i grundskolans år 7-9

Lärarmaterial från
Konsument Göteborg